

POSUDOK OPONENTA HABILITAČNEJ PRÁCE

Meno oponenta a jeho pracovisko:

doc. PhDr. MONIKA GULAŠOVÁ, PhD.

Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety Bratislava, n. o.

Inštitút bl. Metoda Dominika Trčku Michalovce

Partizánska 23, 071 01 Michalovce

gulasova.monika@vssvalzbety.sk

Názov habilitačnej práce:

Zvládanie záťaže, osobná pohoda, spokojnosť so životom a sebahodnotenie v profesionálnom fungovaní odborníkov v zariadeniach na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí.

Autorka habilitačnej práce:

PhDr. Mgr. Michaela Dávidová, PhD., MBA, LL.M.

Súčasný teoretický a empirický poznatky poukazujú na významné vzájomné konexie medzi zvládaním záťaže, osobnou pohodou, spokojnosťou so životom, sebahodnotením a psychickou odolnosťou jednotlivca. Uvedené konštrukty nevystupujú izolovane, ale vytvárajú komplexný systém vzájomne prepojených determinantov psychického fungovania človeka, ktoré významne ovplyvňujú spôsob zvládania záťažových situácií, psychickú adaptáciu a celkovú kvalitu života (Diener, 1984; Lazarus a Folkmanová, 1984; Paulík, 2017).

Formálne spracovanie

Predložená habilitačná práca vykazuje v systéme CRZP celkovú mieru zhody 7,33%. Práca nemá znaky plagiátu. Predložená práca aspiruje na sumarizáciu viacerých aspektov spokojnosti so životom ako aj pracovnej spokojnosti u pomáhajúcich profesionálov v kontexte výkonu opatrení SPODaSK. Copingové stratégie sú významným protektívnym faktorom spokojnosti so životom. Prvá kapitola je nazvaná "Zvládanie záťaže, osobná pohoda, spokojnosť so životom a

sebahodnotenie v profesiojnom kontexte SPODaSK“. Do veľkej miery jej názov je v zhode s názvom celej práce, čo nie je zvykom, rovnako ako použitie skratky v názve kapitoly. V práci sa nevyskytujú významnejšie formálne nedostatky.

Teoretické uvedenie problematiky

Prvá podkapitola je venovaná aktuálnej situácii Sociálno právnej ochrane detí a sociálnej kuratele (SPODaSK) na Slovensku v aktuálnom období. Oceňujem výborný vhl'ad autorky do aktuálnej situácie a jej výziev. Dôraz na preventívne opatrenia, podporu prirodzeného rodinného prostredia, participáciu dieťaťa, individualizáciu odborných intervencií, multidisciplinárnu spoluprácu a profesionalizáciu výkonu odborných činností kladie na profesionálov vysoké nároky. Druhá podkapitola je venovaná kohézii vzájomných vzťahov copingu, osobnej pohody, spokojnosti so životom a sebahodnotenia u pomáhajúcich profesionálov v SPODaSK. Prezentované teoretické východiská ako aj výskumné zistenia reflektujú aktuálne vedecké zistenia. Autorka vo všetkých sledovaných aspektoch implicitne prezentuje kohézne teoretické východiská jednotlivých autorov (v kontexte psychologických východísk). Tretia podkapitola je venovaná copingovým stratégiám a pracovnej záťaži profesionálov v rámci SPODaSK. Predošlé výskumné zistenia autorky realizované v prostredí centier pre deti a rodiny a orgánov SPODaSK poukazujú na význam copingových stratégií, osobnej pohody a organizačnej podpory pri zvládaní pracovného stresu a prevencii syndrómu vyhorenia pracovníkov (Dávidová a kol., 2025b).

Formulácia cieľov práce a jej prínos

Uvedené zistenia vhodne implikovala do formulácie výskumného problému a cieľov predloženej práce. Jeho znenie: *„Aké stratégie zvládania záťaže využívajú odborní a iní zamestnanci pôsobiaci v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, akú úroveň osobnej pohody, spokojnosti so životom a sebahodnotenia dosahujú, aké sú vzťahy medzi týmito premennými a či sa líšia v závislosti od profesie, pohlavia, veku, dosiahnutého vzdelania, typu pracovného úväzku, dĺžky praxe a účasti na pravidelnej supervízii?“* je metodologicky správne. Rovnako správne sú formulované ciele a výskumné otázky. Formulácia hypotéz absentuje.

Metodika práce a metody skúmania

Druhá kapitola je venovaná metodike kvantitatívneho výskumu. Dizajn výskumu je metodologicky správny. Výskumný súbor je homogénny, tvorený zámerným výberom profesionálov vykonávajúcich opatrenia SPODaSK ako v štátnych tak neziskových organizáciách, dostatočne obsiahly (n 635). Vhodne prezentuje aj zvolené nástroje získania údajov. Metodologicky správne aj definuje jednotlivé premenné. Autorka na svojom výskumnom súbore správne verifikovala validitu a reliabilitu použitých nástrojov, je na škodu, že dané informácie neprezentuje priamo pri opise nástrojov ale až pri opise štatistických postupov, čo znižuje prehľadnosť pre čitateľa. Veľmi oceňujem realizáciu predvýskumu a následnú korekciu na základe jeho výstupov. Zvolené štatistické postupy sú správne.

Výsledky výskumu a diskusia

V tretej kapitole prezentuje výsledky. Zvolila postupnú prezentáciu v súlade s formulovanými výskumnými otázkami. Diskusia je celkovo obsiahla, štruktúrovaná, autorka relevantne prepája svoje zistenia s najnovšími výskumnými zisteniami iných autorov. Oceňujem formulované výskumné limity.

Otázky pre autorku

Autorka pri opise súboru udáva, že „iba“ 82% súboru pravidelne absolvuje supervíziu. Čomu pripisuje jej absenciu u ostatných participantov (s ohľadom na povinnosť ju absolvovať pri výkone opatrení SPODaSK)?

Autorka zistila vyššiu mieru adaptívnych stratégií zameraných na problém ako adaptívnych stratégií zameraných na emócie. Akým spôsobom by v praxi navrhla zvýšiť tendenciu využívania emočných stratégií u profesionálov? Bezpečné komunikovanie emócií a ich ventilácia aj v práci je dôležitou zručnosťou (nielen) pomáhajúcich profesionálov.

V odporúčaníach autorka uvádza, že v aplikačnej rovine sa javí ako vhodné implementovať programy zamerané na rozvoj copingových kompetencií, zvládanie stresu, podporu psychickej odolnosti a prevenciu psychického vyčerpania pracovníkov pomáhajúcich profesií. Ak by mala

vytvoriť obsah celodenného zážitkového workshopu pre pracovníkov SPODaSK čomu by bol venovaný na základe výsledkov predloženej práce (čo vníma ako prioritu)?

Záverečné zhodnotenie

Predložená habilitačná práca spĺňa požadované kritéria pre tento typ prác. Pridel'ujem 98 bodov a hodnotím ju známkou A. Odporúčam prijať prácu PhDr. Mgr. Michaely Dávidovej, PhD., MBA, LL.M. k obhajobe a po jej úspešnom obhájení pokračovať v habilitačnom konaní.

Košice, 16.6.2026

.....
doc. PhDr. Monika Guľašová, PhD.